

PL

PL

PL

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 24.05.2005 .
COM(2005) 204 wersja ostateczna

**KOMUNIKAT KOMISJI DLA RADY, PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

w sprawie przyspieszenia przejścia z nadawania analogowego na cyfrowe

{SEC(2005)661}

**KOMUNIKAT KOMISJI DLA RADY, PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

w sprawie przyspieszenia przejścia z nadawania analogowego na cyfrowe

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

SPIS TREŚCI

1.	Streszczenie.....	3
2.	Wprowadzenie	5
3.	Proces przejścia na nadawanie cyfrowe w Państwach Członkowskich.....	5
4.	Realizacja korzyści płynących z procesu przejścia na nadawanie cyfrowe.....	7
5.	Wymiar europejski.....	9
6.	WNIOSEK	11

1. STRESZCZENIE

Niniejszy komunikat opiera się na komunikacie z roku 2003 w sprawie przejścia z nadawania analogowego na cyfrowe (od „przełączenia” cyfrowego do analogowego „wyłączenia”)¹; proponuje się w nim termin zakończenia analogowego nadawania naziemnego w UE, uwzględniając przy tym plany przejścia Państw Członkowskich² opublikowane w ramach planu działania eEurope oraz przedstawioną ostatnio opinię zespołu ds. polityki spektrum radiowego (Radio Spectrum Policy Group – RSPG)³.

Przejście na nadawanie cyfrowe pobudzi innowacje i wzrost na rynku urządzeń dla konsumentów oraz przyczyni się do realizacji odnowionej strategii lizbońskiej. W przypadku konsumentów nadawanie cyfrowe⁴ przynosi korzyści w postaci lepszej jakości obrazu i dźwięku, lepszego odbioru za pomocą urządzeń przenośnych, większej liczby kanałów radiowych i telewizyjnych oraz poszerzonych usług informacyjnych⁵. Istotną korzyścią ekonomiczną są dodatkowe częstotliwości zwolnione w następstwie zakończenia analogowej naziemnej emisji telewizyjnej („wyłączenia”), co wynika z bardziej efektywnego wykorzystywania spektrum radiowego przez telewizję cyfrową. Stanowi to niepowtarzalną okazję ponownego wykorzystania najlepszej części spektrum radiowego w celu dostarczenia usług łączonych, łączących telefonię komórkową i nadawanie naziemne oraz stworzenia nowych transgranicznych i ogólnoeuropejskich elektronicznych usług komunikacyjnych. Im wcześniej zostanie rozpoczęte przejście na nadawanie cyfrowe na poziomie krajowym („przełączenie”) i im krótszy będzie okres przejściowy, tym szybciej mogą pojawić się wymienione korzyści.

Koordinacja planów przejścia Państw Członkowskich nie ma w chwili obecnej miejsca lub jest bardzo słaba. Wśród Państw Członkowskich, które zadeklarowały datę wyłączenia, jedna grupa państw planuje wyłączenie najpóźniej w roku 2010, druga grupa zaś w roku 2012. Korzyści ekonomiczne i społeczne dla całej UE zostaną w pełni osiągnięte dopiero gdy wszystkie Państwa Członkowskie zakończą nadawanie analogowe. Komisja proponuje zatem, żeby uzgodnić początek roku 2012 jako termin wyłączenia we wszystkich Państwach Członkowskich. Państwa Członkowskie, które nie zadeklarowały jeszcze daty wyłączenia, powinny opublikować do końca 2005 r. plany realizacji tego celu do początku 2012 r.

Plany Państw Członkowskich w odniesieniu do częstotliwości zwolnionych dzięki zakończeniu analogowej naziemnej emisji telewizyjnej powinny być na tyle elastyczne, by umożliwić wprowadzenie innych elektronicznych usług komunikacyjnych obok nadawania cyfrowego. Część uzyskanych częstotliwości powinna zostać udostępniona usługom ogólnoeuropejskim, przy czym należy przewidzieć przeglądy w związku z rozwojem technologii, regulacji i rynku. Państwa Członkowskie muszą w tym względzie zachować dostateczną elastyczność w bieżących międzynarodowych negocjacjach dotyczących spektrum radiowego.

¹ COM(2003) 541, zob.

http://europa.eu.int/information_society/topics/ecommm/doc/useful_information/library/communic_reports/switchover/acte_en_vf.pdf

² Plany przejścia Państw Członkowskich są opublikowane pod następującym adresem:

http://europa.eu.int/information_society/topics/ecommm/highlights/current_spotlights/switchover/national_sw_o_plans/index_en.htm

³ Zob. http://rspg.groups.eu.int/doc/documents/meeting/rspg5/rspg04_55_opinion_digit_switchover.pdf

⁴ W niniejszym dokumencie nadawanie cyfrowe oznacza nadawanie przez wszystkie możliwe sieci (np. naziemne, kablowe, satelitarne, DSL).

⁵ Większość, choć nie wszystkie, z tych korzyści jest wspólna dla cyfryzacji wszystkich sieci.

W dokumencie roboczym służb Komisji powiązanym z niniejszym komunikatem podjęte są kwestie najlepszych praktyk w odniesieniu do strategii informowania konsumentów, aspektów finansowych, aspektów pojemności w sieciach objętych zobowiązaniami do transmisji oraz sytuacji radiofonii cyfrowej.

2. WPROWADZENIE

We wrześniu 2003 r. Komisja opublikowała komunikat w sprawie przejścia z nadawania analogowego na cyfrowe (od „przełączenia” cyfrowego do analogowego „wyłączenia”)⁶, w którym przedstawiono korzyści z przejścia na telewizję cyfrową, przeanalizowano różne strategie polityki oraz zainicjowano debatę na temat polityki UE w odniesieniu do wielkości i przyszłego wykorzystania spektrum radiowego, które może zostać potencjalnie zwolnione w momencie zakończenia analogowej naziemnej emisji telewizyjnej⁷. W listopadzie RSPG opublikował opinię dotyczącą konsekwencji przejścia na naziemne nadawanie cyfrowe⁸.

Stanowisko zajęte w niniejszym komunikacie zostało wypracowane w oparciu o analizę planów przejścia Państw Członkowskich opublikowanych w ramach planu działania eEurope⁹ oraz opinii RSPG. Komunikat opiera się również na wynikach analiz przeprowadzonych dla służb Komisji w dziedzinach liberalizacji częstotliwości i handlu częstotliwościami¹⁰ oraz zarządzania spektrum w sektorze radiofonii i telewizji¹¹.

Niniejszy komunikat jest połączony z dokumentem roboczym służb Komisji SEC(2005)661, który zawiera szczegółowe informacje o planach przełączenia w Państwach Członkowskich oraz konsekwencjach dla planowania spektrum, finansowania i radiofonii cyfrowej.

Dostawcy usług w zakresie nadawania programów albo przeszli już na nadawanie cyfrowe albo też skłonni są podjąć odpowiednie kroki w najbliższej przyszłości¹². Konsumenci zaś, jeśli mają możliwość wyboru, coraz częściej wybierają przekaz cyfrowy i rezygnują z analogowego. W wyniku tych tendencji po stronie popytu i podaży, przykładowo w Wielkiej Brytanii cyfrowy przekaz radiowo-telewizyjny osiągnął już 57 % udział w rynku i można oczekiwać, że z początkiem roku 2010 Europa będzie w przeważającym stopniu posługiwać się przekazem cyfrowym, a przekaz analogowy będzie wówczas odgrywał nieznaczną i stale malejącą rolę.

3. PROCES PRZEJŚCIA NA NADAWANIE CYFROWE W PAŃSTWACH CZŁONKOWSKICH

Publiczne konsultacje przeprowadzone przez RSPG wskazują, że główne przeszkody na drodze do szybkiego przełączenia to:

⁶ Zob. przypis 1.

⁷ Jeśli nie określono inaczej, w niniejszym komunikacie termin „wyłączenie” oznacza zakończenie naziemnego nadawania telewizji analogowej. Termin „przełączenie” odnosi się natomiast do przejścia z nadawania analogowego na cyfrowe we wszystkich sieciach, w szczególności naziemnych, kablowych, satelitarnych i DSL.

⁸ Zob. przypis 3.

⁹ Zob. przypis 2.

¹⁰ Zob. „Study on conditions and options in introducing secondary trading of radio spectrum in the European Community” na stronie internetowej http://europa.eu.int/information_society/topics/radio_spectrum/useful_info/studies/secondtrad_study/index_en.htm

¹¹ Zob. „Study on Spectrum Management in the field of Broadcasting” na stronie internetowej http://europa.eu.int/information_society/topics/ecommm/doc/useful_information/library/studies_ext_consult/spectrum_mgmt_bc_dswo/final_report_v3.pdf

¹² Od lat 80-tych nie pojawili się na europejskim rynku żadni nowi dostawcy, którzy posługują się technologią analogową. Nowe podmioty, jak dostawcy wykorzystujący satelity lub DSL, stosują wyłącznie przekaz cyfrowy.

- na płaszczyźnie politycznej: brak decyzji politycznych dotyczących przeprowadzenia wyłączenia w skali krajowej lub decyzje o niewyznaczeniu terminu wyłączenia oraz brak europejskiego podejścia i polityki;
- na płaszczyźnie gospodarczej/rynkowej: brak szerokiej bazy zainstalowanych odbiorników; słaby popyt konsumentów wynikający z braku zachęt skłaniających do przejścia (konsumenci nie widzą wartości dodanej, koszt odbiorników itp.); spowodowana ryzykiem finansowym niechęć operatorów do inwestowania.

Analizując plany przejścia Państw Członkowskich, Komisja określiła szereg czynników przyczyniających się do sukcesu strategii przełączenia:

1) Proces przełączenia powinien być kształtowany przez siły rynkowe, ale jednocześnie niezbędna jest **koordynacja nadawców** w celu osiągnięcia jego płynnej realizacji z technicznego i ekonomicznego punktu widzenia (np. wzajemnie dostosowane harmonogramy). Państwa Członkowskie, które opierają się nie tylko na podejściu zorientowanym na rynek, ale dysponują także jasną polityczną strategią koordynacji nadawców, generalnie szybciej realizują proces przełączenia. Istotnym aspektem koordynacji jest porozumienie w sprawie harmonogramu poszczególnych etapów procesu. Daje to większą pewność dostawcom cyfrowych usług i produktów, a poprzez to zachęca ich do pobudzania popytu. Właściwie uzgodniona koordynacja wszystkich zainteresowanych podmiotów przynosi zatem korzyści krajowym procesom przełączenia. Szybkie przełączenie przynosi bezpośrednie korzyści na poziomie Państw Członkowskich.

2) Kolejnym istotnym czynnikiem wpływającym na sukces krajowego procesu przełączenia jest posiadanie skutecznej **strategii informowania konsumentów** o dostępności programów na platformach cyfrowych i urządzeniach potrzebnych do odbierania tych programów. Przełączenie może także przyczynić się do lepszego zaspokojenia szczególnych potrzeb osób niepełnosprawnych, dlatego należy zwrócić uwagę na uwzględnienie wymagań dotyczących dostępu w przypadku interfejsu użytkownika, np. w elektronicznych przewodnikach programowych (EPG) oraz odbiornikach.

Najlepsze praktyki w odniesieniu do strategii informowania konsumentów, które Komisja zaczerpnęła z krajowych planów przejścia, są przedstawione w rozdziale B 1. dokumentu roboczego służb Komisji powiązanego z komunikatem; konsekwencje dla planowania spektrum są wyjaśnione w rozdziale B 2., analiza niektórych aspektów finansowych przełączenia jest zawarta w rozdziale B 3., aspekty pojemności w sieciach objętych zobowiązaniami do transmisji oraz sytuacja radiofonii cyfrowej są opisane w rozdziałach B 4. i B 5.

Plany przełączenia skupiają się w chwili obecnej głównie na platformach naziemnych. Zasada neutralności technologicznej zawarta w ramach regulacyjnych UE oznacza, że przepisy prawne nie powinny narzucać lub faworyzować wykorzystywania określonego rodzaju technologii, nie wyklucza ona jednak podejmowania przez Państwo Członkowskie odpowiednich środków wspierających poszczególne technologie przekazu telewizji cyfrowej w celu zwiększenia efektywności wykorzystania spektrum radiowego¹³. Komisja chciałaby jednak przypomnieć, że przejście na telewizję cyfrową jest procesem obejmującym rozmaite sieci, modele prowadzenia

¹³ Zob. motyw 18 dyrektywy ramowej oraz przypis 16.

działalności gospodarczej oraz usługi¹⁴, i każde zróżnicowanie w traktowaniu podmiotów gospodarczych lub platform musi być uzasadnione.

4. REALIZACJA KORZYŚCI PŁYNĄCYCH Z PROCESU PRZEJŚCIA NA NADAWANIE CYFROWE

Telewizja cyfrowa przynosi konsumentom następujące korzyści w porównaniu z telewizją analogową: szerszy wybór dzięki większej liczbie kanałów radiowych i telewizyjnych; wywierająca większe wrażenie i bardziej realistyczna telewizja dzięki lepszej jakości dźwięku i obrazu; większa elastyczność dzięki polepszeniu odbioru za pomocą urządzeń przenośnych oraz poszerzone usługi informacyjne prowadzące do zwiększenia udziału dzięki interaktywności. Korzyści te wynikają przede wszystkim z możliwości przetwarzania i kompresji danych cyfrowych, pozwalających efektywniej wykorzystać pojemność sieci niż w przypadku sygnałów analogowych.

Przełączenie może także przyczynić się do lepszego zaspokojenia szczególnych potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych poprzez oferowanie takich pomocnych usług jak ulepszone napisy, komentarz i język migowy. Należy zwrócić uwagę na uwzględnienie wymagań dotyczących dostępu w przypadku interfejsu użytkownika, np. w elektronicznych przewodnikach programowych (EPG) oraz odbiornikach.

Przełączenie oznacza także zmniejszenie przyszłych kosztów transmisji dla operatorów sieci nadawczych. Stwarza ona także możliwości zwiększenia sprzedaży odbiorników cyfrowych i ułatwia gromadzenie i przetwarzanie treści. Rynek odbiorników telewizji cyfrowej w Europie (w postaci przystawek lub zintegrowanych z telewizorami) szacowany jest na do 20 milionów sztuk rocznie. Skutki te mogłyby znacząco przyczynić się do wzrostu i zatrudnienia na rynkach technologii informacyjnych i komunikacyjnych (ICT).

Kolejną znaczącą korzyścią przełączenia są **dotatkowe częstotliwości zwolnione** w szczególności na skutek zakończenia analogowej naziemnej emisji telewizyjnej. Na podstawie informacji zawartych w planach krajowych Państw Członkowskich można szacować, że naziemna telewizja cyfrowa 3 do 6 razy bardziej efektywnie wykorzystuje zakres częstotliwości niż naziemna telewizja analogowa¹⁵. Stwarza to duże możliwości ponownego wykorzystania jednej z najlepszych części spektrum radiowego¹⁶. Możliwości te obejmują:

- **nowe lub ulepszone usługi nadawcze**, takie jak dodatkowe programy, rozszerzenia powiązane z programami, lepsza jakość obrazu (telewizja szerokoekranowa oraz wysokiej rozdzielczości), lepsza jakość dźwięku, usługi przesyłania danych i usługi interaktywne, telewizja osobista, telewizja „przenośna”; usługi te mogą przyczynić się do zrealizowania celów leżących w interesie ogólnym takich jak różnorodność

¹⁴ Zob. przypis 1.

¹⁵ Szczegóły dotyczące oszacowania uzyskanego zakresu zob. przypis 3. W przypadku przekazu kablowego i satelitarnego wzrost efektywności przekazu cyfrowego jest jeszcze większy.

¹⁶ W związku z charakterystyką rozchodzenia się fal w zakresie częstotliwości obecnie przeznaczonym do nadawania naziemnego, zakres ten może być również wykorzystany dla szeregu usług bezprzewodowych i przenośnych, takich jak komunikacja indywidualna (głos, dźwięk, obrazy ruchome), ponieważ sygnał przekracza ściany budynków i może być odbierany w ruchu oraz gdy nie ma linii widzenia między nadawcą i odbiorcą. W przypadku transmisji sygnałów w zakresie częstotliwości przeznaczonym obecnie do nadawania satelitarnego wymagana jest natomiast linia widzenia i sygnał nie przekracza ścian budynków. Ogranicza to znacznie zakres możliwych alternatywnych zastosowań w tej części zakresu częstotliwości.

kulturowa i pluralizm w mediach; nowe usługi mogą poza tym polepszyć dostępność dla osób niepełnosprawnych;

- **usługi łączone, łączące cechy telefonii komórkowej i nadawania naziemnego**, takie jak „datacasting” (przekaz zindywidualizowany). W mobilnym społeczeństwie istnieje coraz większy popyt na informacje dostępne w każdym miejscu i o każdej porze oraz na dostęp do wszelkiego rodzaju mediów i usług. Wątpliwe jest, czy popyt ten może być zaspokojony wyłącznie przez usługi telefonii komórkowej, i w tej sytuacji kombinacja telefonii komórkowej i przekazu radiowo-telewizyjnego jest jednym z możliwych rozwiązań¹⁷. Rozwój i testowanie tego typu usług w zakresie częstotliwości zwolnionym dzięki wyłączeniu przekazu analogowego stwarza znaczny potencjał innowacyjny¹⁸. Operatorzy tradycyjnej telefonii komórkowej są poza tym zainteresowani zasobami w zakresach częstotliwości niższych od tych wykorzystywanych obecnie, aby przy odpowiednim poziomie inwestycji zapewnić kompletny zasięg sieci;
- **inne nowe usługi komunikacji elektronicznej**, które różnią się od istniejących zastosowań stacjonarnych lub komórkowych, takie jak lokalne sieci bezprzewodowe (WLAN) oraz sieci miejskie (MAN). Sukces lokalnych sieci bezprzewodowych działających na nielicencjonowanych częstotliwościach powinien doprowadzić do wzrostu zapotrzebowania na kolejne nielicencjonowane zakresy częstotliwości jako środki pobudzające innowacje oraz konkurencję między nowymi technologiami i istniejącymi usługami.

Możliwość pojawienia się nowych podmiotów we wszystkich tych obszarach, na różnych ogniwach łańcucha wartości, przyczyni się do zwiększenia konkurencji i innowacji, na przykład dzięki nowym nadawcom lub twórcom programów interaktywnych, lub poprzez zwiększenie konkurencji między operatorami alternatywnych elektronicznych sieci komunikacyjnych.

Korzyści te są jednak w dużym stopniu związane z ostatnim etapem w procesie przełączenia, czyli z zakończeniem nadawania analogowego. W okresie przejściowym przełączenie może okresowo zwiększyć niedobory pojemności (a zwłaszcza zakresu częstotliwości) w związku z jednoczesnym nadawaniem programów analogowych i cyfrowych. Jest to kluczowy problem w obszarach, gdzie spektrum jest już obecnie przepełnione. Z drugiej strony istnieją obszary, w których spektrum nie jest obecnie w pełni wykorzystywane.

Zarówno odpowiedni wybór terminów jak i czas trwania okresu przełączenia są czynnikami krytycznymi. **Im wcześniej zostanie rozpoczęty proces przełączenia i im krótszy okres przejściowy, tym szybciej mogą zostać zrealizowane wymienione korzyści.** Zrozumienie i akceptacja korzyści płynących z telewizji cyfrowej wśród opinii publicznej będzie równie ważna dla przyspieszenia procesu przełączenia, jak uświadomienie dodatkowych korzyści, które można uzyskać w następstwie zakończenia nadawania naziemnej telewizji analogowej i kompletnej konwersji sieci kablowych¹⁹. Ceny detaliczne odbiorników cyfrowych lub specjalnych przystawek spadły od czasu opublikowania pierwszego komunikatu Komisji na ten temat. Spadły

¹⁷ W chwili obecnej wiele zainteresowanych stron podkreśla, że nadawanie cyfrowe może być bardziej skuteczne w dostarczaniu określonych treści szerokiej publiczności niż telefonia komórkowa.

¹⁸ Wczesne fazy rozwoju stwarzają okazję do takiego zaprojektowania technologii oraz usług, by nie powstawały bariery w dostępie dla osób niepełnosprawnych.

¹⁹ W przypadku telewizji satelitarnej przejście z nadawania analogowego na cyfrowe jest już daleko zaawansowane i uzyskano już w ten sposób dodatkowe częstotliwości (tzw. „dywidendę cyfrową”).

również ceny zintegrowanych odbiorników telewizyjnych. Urządzenia służące do odbioru telewizji cyfrowej stały się zatem dużo bardziej przystępne dla większości obywateli.

Biorąc pod uwagę potencjał pasm spektrum, które przez zakończenie analogowego przekazu telewizyjnego zostały zwolnione dla nowych, innowacyjnych usług, istotne jest by nie utrudniano w nadmierny sposób ich ponownego wykorzystania. Plany Państw Członkowskich dotyczące wykorzystania częstotliwości powinny być na tyle elastyczne, by umożliwić przyszłe wprowadzenie innych usług komunikacji elektronicznej obok cyfrowych usług nadawczych. **Głównym zadaniem dla UE i jej Państw Członkowskich w ramach Regionalnej Konferencji Radiokomunikacyjnej w roku 2006 (RRC06) oraz Światowej Konferencji Radiokomunikacyjnej w roku 2007 (WRC07) jest utrzymanie możliwości elastycznego wykorzystania pasm spektrum wykorzystywanych uprzednio przez telewizję analogową.** O ile niezbędna jest elastyczność w *przydziale* częstotliwości, nie jest konieczne decydowanie na tym etapie, w jaki sposób którakolwiek z uzyskanych częstotliwości miałyby zostać *przypisana* indywidualnym użytkownikom. Rozdział B 2. dokumentu roboczego służb Komisji dołączonego do niniejszego komunikatu zawiera więcej szczegółów dotyczących konsekwencji przełączenia dla planowania spektrum.

Powodzenie przejścia na nadawanie cyfrowe zostanie uzupełnione przez skuteczną konkurencję wśród usług cyfrowej transmisji radiowo-telewizyjnej. W celu zapewnienia użytkownikom końcowym maksymalnych korzyści z przejścia na nadawanie cyfrowe, odpowiednie krajowe władze muszą zapewnić, że przedsiębiorstwa o istotnej pozycji na rynkach cyfrowego przekazu radiowo-telewizyjnego²⁰ przejmą odpowiednie zobowiązania zgodnie z art. 16 dyrektywy ramowej.

5. WYMIAR EUROPEJSKI

Oprócz korzyści na poziomie krajowym, przyspieszenie procesu przełączenia mogłoby zwiększyć efekty uczenia się i wspierać upowszechnienie pozytywnych przykładów wśród Państw Członkowskich. W przypadku wielu **nowych technologii i usług ważne jest osiągnięcie krytycznej masy użytkowników na poziomie europejskim oraz zyskanie na atrakcyjności na skutek zwiększonej bazy urządzeń zainstalowanych w Europie.**

Podmioty działające na rynku obawiają się, że rozwijanie nowych usług może zostać zahamowane przez różnice we wdrożeniu w poszczególnych europejskich krajach. Domagają się one w szczególności pewności prawnej w odniesieniu do częstotliwości naziemnych, które mogą zostać udostępnione, oraz zminimalizowania przeszkód stwarzanych przez granice państwowe.

Przyspieszenie procesu przełączenia na poziomie Państw Członkowskich oraz wspólne podejście dotyczące okresu przejściowego oraz daty wyłączenia mogłyby ułatwić szybkie przełączenie w Europie. RSPG proponuje stworzenie ograniczonej liczby harmonogramów, na podstawie których Państwa Członkowskie mogłyby rozważyć możliwość wspólnego zakończenia procesu przejścia na nadawanie cyfrowe²¹.

²⁰ Zob. rynek nr 18 w załączniku do zalecenia Komisji z dnia 11 lutego 2003 r. dotyczącego odpowiednich rynków produktów i usług, http://europa.eu.int/information_society/topics/ecommerce/doc/useful_information/library/recomm_guidelines/relevant_markets/i_11420030508en00450049.pdf

²¹ Zob. przypis 3.

Częstotliwości przeznaczone dla usług ogólnoeuropejskich oraz wielu usług transgranicznych, takich jak informacje drogowe i zarządzanie taborem, telefonia komórkowa i „datacasting”, będą dostępne na skalę europejską dopiero po przeprowadzeniu wyłączenia we wszystkich Państwach Członkowskich. Zastosowania transgraniczne mogłyby jednak zostać uruchomione wcześniej w tych Państwach Członkowskich, które już zakończyły nadawanie analogowe. Istnieją więc słuszne powody wspierania przyspieszenia krajowych procesów przełączania i szukania porozumienia w sprawie terminu, w którym nadawanie analogowe miałyby zostać zakończone we wszystkich Państwach Członkowskich. Przyspieszenie wraz z ustaleniem terminu zakończenia procesu przełączania w całej UE przyczyni się do przewyższenia obecnego rozdrobienia europejskich rynków telewizji cyfrowej. Umożliwi to europejskim przedsiębiorstwom konkurowanie z innymi, działającymi na całym świecie, podmiotami we wszystkich segmentach łańcucha wartości telewizji cyfrowej. Miałyby to pozytywne konsekwencje ekonomiczne²² (eksport, przychody z licencji, mocniejsza pozycja odnośnie praw własności intelektualnej (IPR) oraz zarządzania cyfrowymi prawami autorskimi (DRM), konkurencyjna oferta w zakresie treści itp.).

Tempo, w którym Europa jako całość może dokonać postępów, zależy z jednej strony od szybkości krajowych procesów przełączenia, a z drugiej strony od tempa najwolniejszych Państw Członkowskich. Wysoka moc emisji analogowych przekazników telewizyjnych i wrażliwość domowych odbiorników analogowych na zakłócenia oznaczają, że nawet ograniczone kontynuowanie usług analogowych w nielicznych Państwach Członkowskich utrudnia wprowadzanie nowych usług. **Dlatego uzyskanie na poziomie krajowym jakichkolwiek dodatkowych częstotliwości (tzw. „dywidendy cyfrowej”) zależy w dużej mierze od liczby krajów sąsiadujących, które dokonały już wyłączenia, a na poziomie europejskim będzie w pełni możliwe do zrealizowania dopiero po całkowitym zaprzestaniu nadawania analogowego na obszarze UE i sąsiadujących krajów²³.**

W Stanach Zjednoczonych Federalna Komisja Łączności (FCC) planuje zakończenie analogowego naziemnego przekazu telewizyjnego i przeznaczenie zwolnionych częstotliwości na inne cele do dnia 1 stycznia 2009 r. Jak ogłoszono ostatnio, wiążąca decyzja w sprawie terminu zakończenia przejścia na telewizję cyfrową zostanie podjęta w ciągu bieżącego roku²⁴. Korea Południowa i Japonia zapowiedziały wyłączenie naziemnego nadawania analogowego odpowiednio na koniec roku 2010 i 2011.

Na podstawie informacji udostępnionych służbom Komisji powstała poniższa tabela dotycząca zakończenia analogowego naziemnego przekazu telewizyjnego w Państwach Członkowskich.

<i>Grupa</i>	<i>Państwa Członkowskie</i>
A (data wyłączenia: koniec 2010 r. lub	AU, DE, ES, FI, IT, MT, SE

²² I w ten sposób przyczyniłoby się do realizacji celów strategii lizbońskiej: wzrostu gospodarczego i wzrostu konkurencyjności. Zob.

http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/00100-r1.en0.htm

²³ Zob. przypis 3 dla dodatkowych informacji.

²⁴ W czasie przemówienia Michaela Powella, przewodniczącego FCC, podczas Las Vegas Consumer Electronics Show w dniu 6.1.2005 r.

wcześniej)	
B (data wyłączenia: koniec 2012 r. lub wcześniej)	BE²⁵, EL, SI, SK, UK, HU

Państwa Członkowskie nie wymienione w powyższej tabeli nie przekazały jeszcze swoich planów albo też nie podały jeszcze daty wyłączenia.

W związku ze zróżnicowanym podejściem i stopniem zaawansowania Państw Członkowskich Komisja przyznaje, że wiążąca całą UE data wyłączenia wspólna dla wszystkich Państw Członkowskich jest nierealna. Jednakże w związku z korzyściami płynącymi ze skoordynowanego europejskiego podejścia do kwestii przełączenia Komisja proponuje **uzgodnienie wspólnych ram czasowych dla przejścia do cyfrowej telewizji naziemnej i zakończenia nadawania analogowej telewizji naziemnej**. Większość Państw Członkowskich, które podjęły już decyzję o dacie wyłączenia, ustaliły ją na rok 2010 lub wcześniej. Sześć z nich planuje dokonanie wyłączenia najpóźniej w roku 2012. Komisja oczekuje w związku z tym, że **z początkiem roku 2010 proces przełączenia powinien być daleko zaawansowany w całej UE, i proponuje ustalenie zakończenia nadawania analogowego we wszystkich Państwach Członkowskich UE na początek roku 2012.**

6. WNIOSEK

Przejście na nadawanie cyfrowe może zapewnić konsumentom nie tylko lepsze usługi radiowo-telewizyjne, ale i wiele nowych usług wykraczających poza tradycyjną radiofonię i telewizję. Może się ono także przyczynić do lepszego zaspokojenia szczególnych potrzeb osób niepełnosprawnych. Przełączenie przynosi bezpośrednie korzyści na poziomie Państw Członkowskich. Istnieje możliwość przyspieszenia krajowych procesów przełączenia w celu osiągnięcia korzyści dla całej UE.

W niektórych regionach proces przełączenia nadawania naziemnego został już zakończony i zaprzestano naziemnego przekazu analogowego. Niektóre Państwa Członkowskie zamierzają zakończyć krajowy proces przełączenia nadawania naziemnego w ciągu kilku najbliższych lat. Komisja oczekuje w związku z tym, że **z początkiem roku 2010 proces przełączenia powinien być daleko zaawansowany w całej UE, i proponuje ustalenie zakończenia nadawania analogowego we wszystkich Państwach Członkowskich UE na początek roku 2012.** Niezbędna jest odpowiednia elastyczność w celu zapewnienia, że częstotliwości wykorzystywane obecnie dla analogowego przekazu naziemnego są wykorzystywane następnie w sposób, który przynosi największą wartość społeczeństwu i gospodarce. Wszystkie potencjalne sposoby wykorzystania tych częstotliwości powinny być wzięte pod uwagę, a wszystkie procedury przydziału i przypisania częstotliwości muszą gwarantować sprawiedliwy dostęp dla wszystkich ewentualnych użytkowników. Dostępność części uzyskanej „dywidendy cyfrowej” na poziomie UE ułatwiłaby uruchomienie nowych, ogólnoeuropejskich usług i zastosowań; Komisja oceni możliwość zastosowania przy tej okazji skoordynowanego podejścia.

²⁵ We Flandrii.